

ZGODNJA DANICA.

Katolški cerkveni list.

№ 41.

V četrtek 9. kozoperska.

1851.

Nekoliko iz pisma misjonarja gosp. Kociančiča.

Iz obširnega popisa popotovanja naših slovenskih misjonarjev proti Afriki, kakor g. Kociančič iz Aleksandrije 8. uniga mesca piše, bi utegnili marsikaj našim bravcam prijetno biti, zlasti tistim, ki so bili z njimi v kaki zavezi.

Nar pred g. misjonar popisuje, s kakošnimi čutili se je od svojih rodovincev in prijateljev ločil in kako se do Tersta peljal med ljudmi, v katerih se je precej babilonska zmotnjava jezikov razodevala, ker štiroje oseb je sedem jezikov govorilo, katerih nobeniga on ni prav razumel, ter je mogel svoje gluhomuške vednosti v pomoč vzeti, katerih se je k sreči ob svojim času učil. Ko v Terstu iz voza stopi, ga dva gospoda poprašata, če ni on kdozmed tistih gospodov, ki so se v Afriko namenili? Ko je odgovoril, de, mu povesta, de tudi ona čakata g. namestnika Dr. Knobleherja ter mislita z njim se v Afriko podati; in precej je bilo prijateljstvo sklenjeno med tremi tovarši, ki se poprej nikoli niso vidili. V tem priderdra tudi kočija z g. namestnikom, in kmal po tem tudi una z g. Dovjakom; in tako so bili vsi skupej. G. Milharčič je namreč še le drugi dan persel v Terst, in prvo pot g. namestnik ni nikogar zmed duhovnov seboj vzel, razun treh znanih Krajncov. Potlej sta za njim šla še gg. Trabant in Možgan; tedaj je vsih skupej pet Slovenskih duhovnov seboj vzel, in pa tri neduhovne iz družih krajev. Neduhovni so: g. Danning, mlad in čerstv človek, učenik v Brunu pri Dunaju; potlej g. Hruška rojen Čeh, bivši cesarsk vertnar, in pa g. Hudaj rojen iz Alepa v mali Azii, ki je že 10 let v Evropi služil za popravnika (korektorja) pri natisovanju bukev jutrovskih jezikov, zdaj pa se je z gosp. namestnikom za 5 let pogodil, za domača ali tolmača (ki jim bo tuje jezike domačil) in pa učenika v jutrovih jezikih. Letá tri nove misjonarje že precej po poti arabsko uči. V Terstu so se v mornarsko obleko preoblekli in 27. uniga mesca iz Tersta odrinili ter se na parniku „Italia“ podali pod mornarnikam Verona-m naravnost proti Aleksandrii. „Ladija — piše g. K. dalje,

je bila zalnov Llojdov parnik z dvema drevesama, s posebno lepim in močnim hlapilam (parno masino), na kateri so bili slovanski vodji in slovanski mornarji, torej meni dvakrat ljuba in draga. Nehoté mi v misel pride pesem našiga domorodniga pesnika: „Slovenec na morji že močen je bil. — k' se Rimec je ladije tesat' učil“ i. t. d. Priljudnost in postrežljivost od perviga mornarnika do poslednjiga mornarskiga strežeta mi je sosebno veselje delala, ter me prepričala, de pravi mornar vselej pravi človek ostane. Govorili so dalmatinsko (ilirsko) in laško; vodji tudi francosko in angleško. Na ladii vlada nar veči red in pokoršina: z zvoncam se k vsaki reči znamnje da, zvonec ure pravi, in vsako ločino skupej k jedi kliče. Misiionska družba, razun g. namestnika, smo bili v 2. ločini, v le ti velja vožnja z živežem vred do Aleksandrije 140 gold. za osebo. To je za res odveč, za to je pa tudi postrežba, de je kej. Pa kaj pomaga vsa postrežba, ker morje svojo vetéčnost vganja (morska bolezin) in slehern svojiga koticika iše, in se ne zmeni za postrežbo! Vsak dan zjutraj se vsa ladija umije, in vender je zvečer vsa umazana.“

„28. vel. serp. ob 8. zjutraj sim pervikrat vidil otok na morji in sim se spomnil lepiga otoka Blejskiga jezera. — 29. smo zagledali kamnitni breg greške dežele; zgodovina tega vojaškiga ljudstva se mi je pred očmi nehoté razgernila, in spomnil sim se, kako minljivo je vse človeško djanje in prizadevanje! Ko zamišljen pred seboj gledam, me neprevidama zbudi veseli klic: „Korfu!“ Ob 10ih po spušenih sidrih nam vodja naznani, de imamo 2 uri časa se v mestu muditi, de se s premogam založé in pisma zmenjajo. Ta otok je angleško posestvo. Hiše v primeri z našimi niso kar nič lepe; ravno tako tudi velika katoliška cerkev ne, vsa je revna, umazana in temotna in nima klopi. Ko smo vanjo stopili, je bila ravno sv. masa, pa le malo ljudi je cunčelo na zemlji. Skorej bi ne bil verjel, de smo v katoliški in pa še v stolni cerkvi. Pa dobro de je toliko, zakaj mesto je angleško. — Mogli smo do 6ih zvečer čakati; po tem pa so mornarji, mačke dvigaje, posebno pesem zapeli;

viditi je bilo, de Boga ž njo srečniga mornarenja čez obsirno srednje morje prosijo. Viža je bila sicer priprosta in neobdelana, ali čakanje prihodnjih dogodov je v nas nepopisljivo čutilo obudilo. — 30. ob 8ih zjutraj smo jadrili lepimu otoku Zante nasprot; obdveh smo šli mem Navarina, in ob štirihi mem otoka Sapiencia. — 31. vel. serp. zjutraj smo jadrili memo otoka Kandia. — 1. kimovca smo pribodarili do pol ure od Aleksandrije, in smo jutra pričakovali. Do 12. je bilo morje popolnoma mirno, na enkrat pa silu veter perbuči in žuga naš parnik v globočino pokopati. Parostroga začne pihati in delati, in kmalo smo bili 20 morskih milj nazaj v morji, de smo odšli nevarnim robovom pred Aleksandrijo, na katerih bi se barka razsula, ako bi na nje zadela. To je bila noč, de si ne vošim enake. Proti jutru je vihar potihnil, in smo naprej jadrili proti zavetju. Ko so bandero izpeli, pride iz Aleksandrije pomorec (Lotse) nasproti in je kazal, kodi naj parnik jadri, de ne bo ob robove terčil, zakaj morje pri Aleksandrijskim zavetniku je polno tako nevarnih robov, de tudi nar bolj vaje mornarjem brez Aleksandrijskiga pomorca ne more varno barke skoz peljati. — 2. kimovca so tedaj dosegli Aleksandrio, in berz ko so barke spustili, je e. k. vesoljni poslanec (general-konsul) barko obiskal. — Vsi so persli srečno v Aleksandrijo, desiravno so, razun g. namestnika in 3 neduhovnov, imeli vsi več ali manj morskó bolezi. Verh té bolezi so tudi morskí komarji velika nadloga, kteri so naše popotnike opikali, de so bili, kakor de bi bili polni koz. Aleksandrijei, tem nadležnim komarjem se unakniti, spe na posteljah, ki so po vsih straneh od zagrinjal preprežene. —

Med drugim piše se g. K., de je posebna želja prečast. g. provikarja, naj bi dobili z Dunaja podob. Marijne bratovšine v Ljubljano, pa brez nemškiga natisa, na kteriga mesto naj bi se slovenska razlaga te bratovšine natisala. Ta list, iz kteriga smo zavoljo njegove obsirnosti le nekatere bolj imenitne reči naznanili, je iz Aleksandrije od 8. kimovca. Njena nasleduje list g. Dovjaka misjonarja iz Kaire od 17. kimovca kakor daljni popis potovanja naših misjonarjev.

List gosp. misjonarja Dovjaka iz Kaire.

Predragi prijatelj!

Pišem ti prve verstice iz ptujine, tebi in drugim našim dobrotnikom in prijateljem naznanilo našiga popotovanja dati. Ker je pa že g. Kociantič obsirin popis poslal, kteri je mende tudi tebi znan, bom tebi in svojim prijateljem le kratek obris popotovanja napravil. (Nasledva kratek popis do Aleksandrije, kar je že iz g. Kociantičeviga pisma znano, in reče dalje.) Poslednjič se zaznava šesti dan našiga popotovanja, 2. kimovca, ki nas je prepeljal v Aleksandrijski pristan, po tem ko smo bili poslednjo noč precej hud vihar prestali. — Celo mesto (Aleksandrija) dobiva vodo po vodotočih iz Niloviga vodoteča, ktera se potlej po boljših hišah v perstnih verčih sčisuje. 2. kimovca zvečer je bila franciskanska cerkev zavolja naslednjiga praznika Matere božje odzunaj razsvitljena. Ta cerkev je posebno zala, ima 3 altarjev in je ob enim stolna cerkev tukaj stanovalčiga škofa iz reda sv. Franciška. Tudi Lacariani imajo tukaj eno cerkev in usmiljene sestre eno napravo. Milo se mi je storilo, ko sinu ogledoval stanovalja zunaj mesta, in sim se nadjal bolj na deželi boljši

najti, vendar sim se bil v tem, kolikor dosihmal, zlo zmotil, in večkrat sim mislil: vi ubogi Krajci, ktere je Previdnost bolj na pičlo oskerbela, pridite tu doli, pogledjte, preudarite, primerite, in se bote potolaženi vernili domu v svojo hišo. — V Aleksandrii smo deset dni ostali, se s potrebnimi reči oskerbeti. Naš delavni in previdni gospod namestnik se z vsem previdijo, česar k tako daljnimu popotovanju potrebujemo. Vse moramo seboj vzeti, ako hočemo jesti, piti in se oblačiti. In misli si, ljubi perjatelj! koliko odpravljanje vsiga tega stane. Večkrat sim slišal, kdor hoče popotovati, mora denar imeti, zdaj pa sim tega scéloma prepričan, in le samo z vašo djansko pomočjo se nam zamore vsrečiti, misjon začeti in srečno izpeljati. Upanje imamo, de bo previdnost Božja verne in pobožne serca Slovencev vedno goreče v podporo našiga misjona ohranila, in tako misjuarjem mogoče storila, vseoblačivno vero med divjaki razširjati *). To je edina želja, od ktere smo vsi presunjeni, in zavoljo ktere smo svojo domovino in vse zapustili: radi bi v časno in večno srečo človeštva po svoji slabi moči kej pripomogli. —

12. kimovca okoli 9. zjutraj smo zapustili Aleksandrijo, se na posebni barki proti Kairi peljati; zavoljo nekakih zadržkov smo pa še le ob dveh popoldne odplavili. Pred nami je šla druga ladija, ki našo robo vozi, ker nismo mogli vsiga na našo ladijo spraviti. 12. in brodarivši smo dospeli do Nila; ker se pa vodotočni izliv zapera, smo mogli obstati, in smo zamogli še le ob 8. zjutraj t. je 13. kimovca v Nil zavoziti. Nil je zdaj zlo kaln in je z bregovama vstrič visok. 14. kim. ob desetih smo zagledali tri visoke pilee ali piramide blizo Kaire, in zvečer ob šestih smo dosegli verhunec Delte, ali raztočje Nila v dve strugi. Ondi smo obstali in na ladji prenočili. 15. kim. okoli osmih nam je sapa postregla, in smo se peljali pri mostu po enim raztočju Nila. Mostova je Mehmed Ali jel velikansko zidati, pa do zdaj še nista prav dodelana. Ravno ta dan, namreč 15. smo persli o poldne v Kairo, imevši skorej skoz in skoz dober veter. Vožnja po Nilu za me ni bila kej posebno mikavna, ker bregovi so zlo enoteri, dokler oko seže, vseskozi ravnina, obdelana in neobdelana, obseljena in neobseljena. Učili smo se arabskiga jezika, in tako mi je bila pot od Aleksandrije do Kaire prav kratkočasna in prijetna. V Kairi smo prvo noč v ladii ostali, in še le drugi dan smo zamogli v neki stranski hiši stanovanje dobiti, kjer se zdaj znajdemo.

Danes, 17. t. m. sta una dva mašnika g. Trabant in g. Možgan za nami persla; srečno sta popotovala in srečno persla. Naša družba je tedaj zdaj: Gosp. namestnik, pet duhovnov in trije neduhovni, skupej devet oseb, vsi zdravi in veseli.

Ladije za daljno popotovanje se bodo še le tukaj v Kairi kupile; g. namestnik so že nekatere ogledali, pa so jim bile predrage, bojé se, de bi ne mogli z denaram izhajati. Kako dolgo de bomo tukej še ostali, ti ne morem povedati, po vsaki ceni dotle, de bodo vse reči vravnane, in po tem bomo pod božjo obrambo in vodstvom našiga g. namestnika daljno pot v Kartum nastopili. Naš gospod namestnik so takó znani, de mi ni treba k njih hvali nič perdevati, samo toliko te zamorem zagotoviti, de jih mora človek toliko bolj spoštovati, kolikor delj časa je bliz njih, in kolikor delj ima srečo, njih obnašanje viditi in njih govorjenje slišati. — — — Pervo pismo, ki mi iz Evrope pride, za morem še le v Kartumu prejeti, ako mi Bog srečo da,

*) Danica vedno sprejema dobrotne dari za afrikanski misjon, kteriga slovenski verni dobroserčnosti posebno vzivo priporoci.

zdravo tje priti. (Nasledvajo pozdravi in priporočila.) — — Perporočim vas (vse prijatle) v serce Jezusa in Marije. Nikar ne pozabite, se vsak dan ubozih neznabožcev spomniti, in njih spreobrnjenja od preusmiljenih Sere prositi.

V Kajri 17. kim. 1851.

Pristavek. Ravno pridejo g. namestnik od pogovora z namestnim kraljem in enim ministram; — peršli so veseli — pomoč jim je obljubljena, — dobro znamenje tega je, de je pristanski vodja (kapitan) povelje prejel, nam dveh ladij poiskati. Namestni kralj bo v zgornji Egipt in Sudan ukaz poslal, našimu tovarštvu potrebno obrambo dati; — veliki poslanec (generalkonsul) v Aleksandrii je g. Knobleherja namestnemu kralju skazal.

Dopis iz Gradca.

V Gradcu 28. kimovca. L. J. Ch. Pretečeni teden od pondelka do petka smo duhovniki iz Sekovske in Ljubenske škofije v Gračkem semenišči duhovne vaje imeli, kterih se veselimo, ko malo dete materniga siza, in kterim smo že privajeni kot vsakdanjimu kruhu. Vodja so nam bili častiti g. Fr. Heiker iz reda S. Ligorja, učenimu svetu po svoji pastirski knjigi (*), svojim bližnim znancom po svoji bogoslovski učenosti dobro poznan. Ne bom se prederznil s svojim slabim peresom temu mozu hvale šteti, ali zamolčati ne morem, da je njegov govor bil mili prosti, da se je v serca vsedoval, kot debele kaplje dežja v suho zemljo. S čim pak se ti gospod posebno odlikuje, je njegova iskrena ljubezen do matere božje, njegova zvedenost, to ljubezen svojim poslušavcom v serce naliti, in njih duše na koncu vsakiga premišljevanja v bogoljubnih nagibanjih na vrelo pobožnost obuditi. — Pripadajoče branja so se jemale iz bukvice: „Jožef Righetti Betrachtungen auf alle Tage des Monats“, vrednih, da naj bi bile v rokah vsakiga duhovnika. Te bukvice vest drobno prerašijo, in mešnika s svetim strahom do opravil božje službe navdehnejo. Eksercitantov je bilo 136. Kdar človek vidi telko duhovnikov v večne resnice zamišljenih, kdar vidi njih solzne oči, njih knebu moleče roke; kdar čuje njih tihe globoke zdihlaj, njih glasno vkupno molitvo: „Pridi sveti duh, napolni serca tvojih vernih z ognjem tvoje ljubezni, in se spomni gospodove obljube, da bo on v sredi med njimi, ki so v njegovim imenu zbrani; kdar jim iz oces bere izplamtano ljubezen, mu serce od veselja poskakuje, ker je še veliko število gorečih oznanovavcov vere perpravljanih za božjo čast se boriti, za Boga križe, težave nositi. Bodi Bog zahvaljen, da nam je spet odkril studenec milost božjih, kteri je od mlačnosti, nehajnosti za vero dolgo časa bil zasut, da nam je odkril studenec dušne obnove, in podaril duhovne vaje. Kardelo mašnikov po duhovnih vajah s svetim duhom napojenih, vam je strahovita propaganda, vredna, da se je svet uplašil, ki bo nar silnejši propagando posvetnjakov, neznabožcov v strah postavila, pred ali poznej čisto razderla. To srečo so nam preskerbeli rajni obče ljubljani oča Roman, in njihov naslednik nas v ti navadi zmirom okrepilajo. Razšli smo se slednjič od višiga pastirja J. Otmar s to novico razveseljeni, da se od strani vlade marno potrebne priprave delajo z rimsko stolico davno zaželjen konkordat pogoditi.

Ne davno — pred tremi tedni so pri s. Štefanu

blizo Stainz očetje redemptoristi naredili misjon z uspehom, kakiga jim usmiljeni Bog ni povsod podelil. Vse kar se je moglo na noge postaviti, mladi in stari so na rečeni dan misjonarjem proti šli, jih z veseljem sprejeli. Kar je fantov po fari, nobeden ni per poduku, ne per obhajilu izostal, tudi ne od možev, od pobožnih deklečev in žen pak še manj. Idi zdaj po vsi fari čez konce in kraje, in ne boš čul grobe, menj še zarotljive besede; kerčme so prazne, cerkev naphana, ljudje na delu tihi in mirni, po večerah pak se kmalo iz vsakiga hrama roženkrančna molitva zasliši. Ali kdo je uzrok temu kersanskimu zaderžanju po vsi fari? Saj domači pastirji, ki so misjonarje poklicali? Da, in še drugi. — Čuj, v eni fari živita bogaboječi mož in žena v zakoni lepo diviško. Nikamur nista v šolo hodila, ko v domačo cerkvo, nar ljubši bukvice so jima sveti roženkranc. Prideta nek dan obadva k svojimu fajmostru in pobarata: Gospod! slišimo, da misjonarji drugod cele fare na pokoro perpravijo, kaj — bi ne bilo mogore, misjonarje k nam napotiti, ko bi bilo močno lepo, da bi se vsa fara spokorila? Naji je Bog s premoženjem obdaril, ne veva kaj boljiga storiti, ko da ga za tako obhajilo darujeva. Čez nektare tedne pridejo misjonarji, posebič naja hiša se jim ponudi, cerkva je znotraj in zunaj zalo okinčana, kar se kol troškov per tem obhajilu nabere, za cerkvo, za pridgarje, vse je na tenko platil ti zvoljeni par ljudi; razžalil ju je, kdor je hotel pripomagati. — O kaj premore prosta Boga vdana duša, v kteri sv. Duh prebiva! Kdo se per ti priliki ne spomni besed Zveličarja: „Zahvalim ti oča nebes in zemlje, da si modrim in učenim te reči zakril, pak otrokam in prostim dušam odkril?“

Edno uro za Gracom na zelenem hribu visoka prostorna cerkva stoji posvečena materi Božji, pravi se ji: Marija naša uteha (Marija Trost.) Od onod matie Božja milo po Stajerskem gleda, iz vseh strani verne k sebi navablja. Sila dosti romarjev čez leto k njej priteče, se ve, da k nji pobožni Slovenci radi perhajajo. Na male maše dan perromajo oni v velikem številu iz Vogerskiga in medjimorja. Letos, ker je cel teden verlo dežovalo, se je njihova čoha dežja debelo napila, ženskim je prosta obleka po dolgem potu do sledne niti bila premočena. Ali tako hudournno vreme Slovencea od božjiga pota ne ostraši. Berž ko so Marijo pozdravili, so se k slovenski spovednici tlačili, da bi si božjiga mira zajeli; le kratko so okol polnoči s trudno glavo na mokrem kamnu zadremali, ovači pak v svoji mokri opravi vso noč hvalo nebeske kraljice prepevali. Preden od Marije slovo vzemejo, je vsak eniga ali dva groša, kteri je gleštal, na prošnje ali v tružico založil; zakaj glad in žejo si s kruhom, ki ga v torbi nosijo, in s hladno vodo pri merzlem studenci tolažijo, rekel bi — oni s svojim romanjem očitno pokoro delajo. En inostranski duhovnik opazivši to izvanredno pobožnost prostih Slovencev ne more ino, ko da ves začudjen izjavi: Ako ima tudi prave žive vere, resnično so Slovenci to ljudstvo.

Razgled po kersanskim svetu.

Afrika. V Abisinii so večkrat že začeli sv. evangeli sprejemati, pa se nikoli še ni zamoglo prav uterditi, ker je v ti deželi vedno prekučevanje, ktero vse razdere, kar koli doseže. Vender imajo Lazariani vnovič že več redivnic in očitnih učilnic. V nar boljših greških samostanih v Abisinii je več mnihov, ki so perpravljani, katoliško vero prejeti. Pripoveduje se tudi od 150 katoliških občin, ki le katoliških pridigarjev čakajo, in katoliškiga škofa, in se bodo kar naravnost v katoliško cerkev vernile. — Lazarianski red

*) Heikerova pastoral je na Bečkem vseučilišu za školno knjigo vpeljana.

velike dobrote človeštvu skazuje po Evropi, Azii in Ameriki. Samo v Carjigradu imajo Lazariani 10 dobrotnih naprav za otroke, bolnike in ubežne. V Smirni uživajo Armenci, Greki in Protestanti njih dobrote. Ravno tako imajo svoje dobrotne vstave v Aleksandrii in po celi severni Ameriki. Na Katajskim so njih posebnisi z domačimi in evropskimi duhovni, v Makao, Ho-nan, Kiang-si, Tehe-kiang, škofijstvo v Pekingu z 20 duhovni, več cerkvami in šolami, in s 30.000 kristjani, itd. V Honan-u so se v letu 1849 celi kraji na trume h katoličanstvu spreobračali, bil je tako rekoč punt za sv. vero. Mile sestre so bile od Kitajcev posebno prijazno sprejete. Skupaj po turških deželah, v Afriki, na Kitajskim in severni Ameriki imajo Lazariani 144 duhovnov, 63 solskih bratov in 130 milih sester v misijonu.

Amerika. O zadevah otoka Kube piše Journal des Debats, da „otok Kuba je nar bolj katoliški, in to je zanj imenitni razlog, da bi ostal španiolski. Zvezane države so temu nasprot v svoji podstavi protestantske. Že pred 70 leti je rekel Burke: Veskolikoršin protestantizem je razkolništvo, opor; tudi njegova naj mirniša namera je vstavljena na izvirne misli opora. Severna Amerika pa je obseljena z ljudmi, kateri so naj hujši razkolniki zmed vsih razkolnikov, oporovajoči (protestajoči) ob enim pa spet se v naročju proteststva. Njih domovinsko pravilo je opor. Kako se čéjo ti vejnati puritani s Havanskimi katoličani razumeti? i. t. d. Duh katolištva tukaj vse prešinja. Kakor angelovo česenje zazvoni, odjenja koncert in bal molitvi.“ Ta otok, na katerim je zdaj punt zoper Španiolce, ima z družimi ostrovi okoli vred 2309 štirjaskih milj in 1.008.000 prebivavcov, med katerimi je 418.300 belih, 152.850 svobodnih farbanih, in 436.500 sužnov, ki stanujejo v 12 mestih, 10 terjih in 108 večih in 96 manjših vaseh. Španiolski veliki vodja ima svoj sedež v Havani. Otok ima eno nadškofijo v Kubi in škofijo v Havani. Španiolam verže na leto 6 milijonov tolarjev. Najden je bil po Kolumbu v l. 1492.

Španiolsko. Po dogovoru z rimskim sedežem se je cerkveno posestvo, kar ga še ni razprodaniga, duhovstvu povernilo, in z letam 1852 prevzame vsak škof v svoje roke vladbo cerkvenih posestnij, ktere so v njegovi škofii. — Na vsem Španiolskim z otoki naselstva v Afriki vred je 8 nadškofij in 54 škofij. — Ob času punta je bilo več semeniš zapušenih; morebit samo Valadolidsko semeniš, ki ima 12 profesorjev dobro plačanih in več od 200 mladencev, se je po skerbljivosti in darežljivosti prečast. škofa g. Rivadeneira skoz in skoz nepretreseno ohranilo. Tudi kraljica prehrani 150 duhovnov, kateri se k tako imenovani kraljevski cerkvi štejejo, in so tudi v nar hujših časih svojo odmeno zredama dobivali. Njih prednik je Indijanski patriarh. Med španskim duhovetvam je mnogo visoko zobrazenih in v svoji službi gorečih mož. Kakor zlato v ognji, tako se je očistila cerkev na Španiolskim skoz teh deset let terpljenja in preganjanja.

Parsko. „Augsb. Postzt.“ pravi, da se je na Parskim od strani državne oblasti za cerkev hudiga bati. Zakaj iz tega, kar se od nekaj časa sem godi, se ne razodevajo posamezne državne pomote, temuč duh, kteri cerkvi s prevdarmom nasprot dela. V tem ko je cerkev na Austrijskim in Pruskim svoje pravice dosegla, je na Parskim zatirana in terpežena, kakor na Piemonteškim. Nar pred so bili vsi katoliški zbori in misjoni, brez posebniga kralj. poveljenja, prepovedani; pa to še ni bilo zadosti, temuč, da bi katoliško duhovstvo bilo popolnoma vklenjeno, mu hočejo persego, od nekiga prenapetiga pruskiga protestanta skova-

no, vsiliti, ktera bi duhovne takorekoč v državne nadzornike ali policaje spremenila, in ki je katoliško duhovstvo po svoji vesti ne more sprejeti in po nji prisegati.

Studenice na Českim 27. kim. (Dopis.) Po Vaši volji Vam pošljem tukje popis misjona, kakor je bil v Studenicah na Českim.

Večer 16. kimovca so se misjonarji njih čvetero perblizali farni cerkvi med zvonjenjem. Pri velikih vratih so jih sprejeli domači g. fajmošter s podeljenjem blagoslovljene vode. Ko se je do velikiga altarja prišlo, je bilo presveto rešnje Telo izpostavljeno, in zapeli so pesem: Veni sancte Spiritus (Pridi sv. Duh!). Na to so g. fajmošter zročili svojo faro vodju misjonskimu na 8 dni, so mu podali v to znamenje bridko Martro, ki jo je svojim tovaršem podal kušniti. H koncu je bila pridiga in razkazal se je red pri sv. misjonu. — Razun mene ni misjonarjem nihče pomagal, in tudi jaz samo v spovednici, ker v češki besedi še nisim zadosti znajden. Prepričal sim se, da je 5 misjonarjev čisto zadosti, fari kakih 2000 duš veliki popolnoma vstreči, ako se po postavah misjona le farmani spovedujejo, in ljudem iz drugih fará le dovoli pridego poslušati. Tega smo se tukje na tanko držali, in smo vsakimu stanu vselej popolnoma postregli, da si jih je le silno malo bilo, ki k sv. Zakramentam pristopili niso, kakor g. fajmošter pravijo.

Ko je bil misjon še le poprejšni dan oznanjen, je ljudi iz drugih fará še le poslednja dva dni veliko privrelo; kar nam pa ni več na poti bilo, ker so stanovi sosebne nauke in občno sveto obhajilo že prejeli bili. Ljudstvo je bilo tukje misjonam silno nasprot; zakaj sovražniki vsake vére so zoper misjon in misjonarje čudo marnov raztrosili, pa zmaga zoper vse blebetanje je bila za toliko častitiši, ko so se ljudje sami prepričali, kaj de je misjon. Kmali na koncu misjona ste se oglasile dve fari za misjon, in berž ko ne, bo en misjon drugimu stezo delal; zakaj ljudstvo tukje je za misjone vse vneto, in je perpravljeno, stroške samo nositi. In ako se misjon opravi kakor tukje, ne vzame še 100 goldinarjev ne; zakaj ker sim jaz sam rajten-go imel, Vas zamorem zagotoviti, da stroški tukejšniga misjona ne znesejo več ko samih 82 goldinarjev; s tem se je plačala oskerb misjonarjev tukje in na poti sem in nazaj. Tudi se tako ložej lep red ohrani, vernu se ložej v duhu zbirajo, pobožnost je bolj goreča, in misjonske opravila bolj eno k drugimu pristjejo.

Iz Celja. Milostljivi knezo-škof g. Slomšek so, hvala Bogu! bolezin srečno prestali; že vstanejo vsak dan nekoliko.

Zmés.

* „Vidensky Dennik“ piše, da je Fuster v Bostonu založil svobodno nemško (nezbožno ali ateistiško) občino, ktere pridigar je, pa vender pri vsem tem zlo révno živi. — Tako deleč človeka napuh perpravi! V takim zanikernim stanu so tudi drugi neverci in slaboverci. Goldmark v neki ločivniški (kemiški) delavnici dela; Violand zvija smodke (cigare) v Virginii, ter si s potam v obrazu kruha služi; Fenner iz Fenneberga je bil vrednik, pa je vredništvo zgubil in živi v revšini v nekim kmetškim posestvu zunaj noviga Jorka; Prágay je ko poveljnik dobrovoljcev na otoku Kuba bil vstreljen; grof Vay, vrednik v Kalifornii, se misli pred sodbo v Pešti skazati; Garibaldi v San-Francisku barantuje. Sic transit gloria mundi.